

Chỉ đạo nội dung:

Đại tá, Thạc sỹ Trần Thị Bích Huệ

Biên tập:

Thiếu tá, Thạc sỹ Trần Nữ Quế Phương

Chế bản, sửa bản in:

Thiếu tá, Thạc sỹ Trần Nữ Quế Phương

Thiếu tá CN Nguyễn Thị Thu Hà

Trung úy CN Nguyễn Thị Thu

Thiết kế và trình bày:

Thiếu tá CN Trần Mạnh Hà

MỞ ĐẦU

Trong lịch sử mỗi một quốc gia là thành viên của Liên Hợp Quốc (LHQ) đều có một hoặc nhiều sự kiện có ý nghĩa xác định vị thế của họ trên bản đồ chính trị thế giới. Nước Nga là một trong số ít các quốc gia đã từng trải qua những sự kiện có ý nghĩa lịch sử toàn thế giới, trong đó trước hết phải kể đến cuộc Cách mạng Tháng Mười năm 1917, khai sinh Liên bang Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Xô-viết gọi tắt là Liên Xô - nhà nước xã hội chủ nghĩa đầu tiên trong lịch sử loài người. Nhân dịp kỷ niệm 100 năm Cách mạng Tháng Mười Nga (7/11/1917-7/11/2017), TVQĐ biên soạn tài liệu phục vụ nghiên cứu với chuyên đề: “Giá trị lịch sử và tinh thần bất diệt của Cách mạng Tháng Mười Nga” với mong muốn cung cấp cho bạn đọc những tư liệu khái quát nhất về Cách mạng tháng Mười Nga cũng như ý nghĩa to lớn của Cách mạng Tháng Mười Nga trong lịch sử nhân loại nói chung và đối với cách mạng Việt Nam nói riêng; Hy vọng sẽ là tài liệu tham khảo cho công tác tuyên truyền, giáo dục cán bộ, chiến sĩ, qua đó giáo dục ý thức, bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với CNXH; củng cố lòng tin vào sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý và điều hành của Nhà nước, tạo ra động lực mới trong quá trình thực hiện Nghị quyết Đại hội XII của Đảng.

Tài liệu được bố cục thành 07 nội dung: 1. V.I. Lê-nin và cuộc cách mạng Tháng Mười Nga; 2. Diễn biến cuộc Cách mạng tháng Mười Nga; 3. Những giá trị lịch sử trường tồn của Cách mạng Tháng Mười Nga; 4. Ý nghĩa của Cách mạng Tháng Mười Nga đối với phong trào cách mạng thế giới trong giai đoạn hiện nay; 5. Sự kiện Liên Xô tan rã không phải là do “sai lầm lịch sử” của Cách mạng Tháng Mười Nga; 6. Nước Nga phát huy các giá trị của Cách mạng Tháng Mười trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước; 7. Ý nghĩa của Cách mạng Tháng Mười Nga đối với thực tiễn cách mạng Việt Nam.

Xin trân trọng giới thiệu toàn văn chuyên đề. Thư viện Quân đội rất mong nhận được ý kiến đóng góp của các đồng chí.

Mọi ý kiến xin gửi về:

Phòng Thông tin - Thư mục - Máy tính

Thư viện Quân đội

83 Lý Nam Đế - Hà Nội.

Điện thoại: (069) 554556

Fax: (024) 38235130

Email: thuvienquandoi@mail.bqp

tvqd@tttt.bqp.vn

Một thực tế lịch sử không thể phủ nhận là, chỉ trong một giai đoạn lịch sử ngắn ngủi, trong điều kiện phải đương đầu với các âm mưu và thủ đoạn chống phá vô cùng tinh vi và xảo quyệt của các thế lực thù địch, Liên Xô đã đạt được những thành tựu vĩ đại chưa từng có trong tất cả các lĩnh vực kinh tế, khoa học-kỹ thuật, văn hóa-giáo dục, quốc phòng-an ninh, từ đó có ảnh hưởng rất lớn tới tiến trình phát triển của thế giới trong thế kỷ XX.

Trong đó trước hết phải kể đến vai trò của Liên Xô trong việc lần đầu tiên xây dựng thành công chế độ xã hội chủ nghĩa không có người bóc lột người; khai phá con đường của loài người chinh phục vũ trụ; lập nên chiến công vĩ đại đánh bại chủ nghĩa phát xít và chủ nghĩa quân phiệt, cứu loài người khỏi thảm họa diệt chủng và tạo tiền đề cho hàng loạt quốc gia khác trên thế giới đứng lên giải phóng và thoát khỏi ách nô lệ của chế độ thực dân cũ và mới. Ngày nay, nước Nga được kế thừa vị thế của Liên Xô và do đó có trách nhiệm bảo vệ những giá trị mà Cách mạng Tháng Mười Nga đã đem lại cho Liên Xô trước đây.

1. V.I. LÊNIN VÀ CUỘC CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ VĨ ĐẠI

Thắng lợi của cuộc Cách mạng dân chủ tư sản tháng 2/1917 đã lật đổ chế độ quân chủ chuyên chế ở nước Nga. Đó là chiến công to lớn của giai cấp công nhân và binh sĩ yêu nước Nga dưới sự lãnh đạo của những người Bôn-sê-vích. Nhưng chính quyền trong nước lại rơi vào tay giai cấp tư sản - do những người Men-sê-vích và những người xã hội-cách mạng lãnh đạo. Chúng thành lập cái gọi là “Chính phủ lâm thời”. Chính phủ của giai cấp tư sản này chủ trương tiếp tục chính sách “chiến tranh đến thắng lợi cuối cùng” nghĩa là tiếp tục tham gia cuộc chiến tranh thế giới thứ nhất 1914 - 1918, vì những lợi ích của giai cấp tư bản Nga và tư bản nước ngoài, đồng thời nhằm tiêu diệt các lực lượng cách mạng. Giai cấp tư sản Nga ra sức lừa gạt quần chúng lao động bằng cách hứa sẽ cải cách và rằng chúng đang bảo vệ “Tổ quốc dân chủ”.

Đồng thời, tại Pê-tơ-rô-grát cũng như ở nhiều thành phố khác của nước Nga, Xô-viết đại biểu công nhân và binh sĩ cũng được thành lập. Đó thực sự là cơ quan chính quyền của nhà nước giai cấp vô sản. Hàng triệu người lao động đi theo các Xô-viết cách mạng.

Như vậy, sau Cách mạng Tháng Hai, ở Nga tồn tại 2 chính quyền song song. Đó là: Chính phủ lâm thời (của giai cấp tư sản), Xô-viết đại biểu (của giai cấp vô sản). Nên cục diện không thể kéo dài.

Trước tình hình phức tạp như vậy, ngày 4-4, Đảng của những người Bôn-sê-vích đã triệu tập hội nghị để xác định phương hướng hoạt động, tiếp tục đưa cách mạng tiến lên. Tại hội nghị này, V.I. Lê-nin đã trình bày bản Luận cương tháng 4, trong đó chỉ rõ tình hình phức tạp của đất nước và đường lối cách mạng của Đảng Bôn-sê-vích là: chuyển từ

Cách mạng dân chủ tư sản sang Cách mạng xã hội chủ nghĩa. Luận cương chỉ rõ rằng: Phải chấm dứt ngay cuộc chiến tranh đế quốc. Con đường duy nhất đúng là chuyển chính quyền về tay giai cấp vô sản. Khẩu hiệu của Đảng Bôn-sê-vích lúc này là: “Không ủng hộ Chính phủ lâm thời”, “Tất cả chính quyền về tay các Xô-viết”. Chỉ có cộng hòa của các Xô-viết - dạng tổ chức chính quyền mới cao nhất của nhà nước dân chủ, mới có khả năng bảo đảm những lợi ích căn bản của nhân dân lao động. Đó là cương lĩnh cách mạng xã hội chủ nghĩa của Đảng Bôn-sê-vích.

Đứng trước tình hình và nhiệm vụ trên V.I.Lê-nin chỉ rõ: Tính chất đặc thù của thời điểm trước mắt ở Nga là chuyển từ giai đoạn đầu của cuộc cách mạng mà chính quyền rơi vào tay giai cấp tư sản do tính tự giác và tính tổ chức của giai cấp vô sản chưa cao, sang giai đoạn hai của nó là chuyển chính quyền về tay giai cấp vô sản và những tầng lớp nông dân lao động nghèo. Tuy nhiên, hàng triệu người lao động, lần đầu tiên tham gia vào đời sống chính trị nên chưa có kinh nghiệm, dễ tin vào những lời mị dân của giai cấp tư sản. Vì vậy, để thực hiện được mục tiêu, V.I.Lê-nin chỉ rõ: Đảng Bôn-sê-vích cần lôi kéo đa số công nhân, nhân dân lao động đứng về phía mình, cần phê phán bản chất giai cấp của Chính phủ lâm thời, phê phán các hành động phản dân của những người Men-sê-vích và xã hội-cách mạng, cô lập chúng ra khỏi quần chúng. Trong những điều kiện như vậy, dựa vào lực lượng của đa số nhân dân lao động Nga, có thể đạt được việc chuyển giao chính quyền cho giai cấp vô sản bằng con đường hòa bình.

Như vậy, nhiệm vụ cách mạng và chương trình đấu tranh đã rõ ràng. Cần cương quyết thực hiện chương trình ấy. V.I.Lê-nin là lãnh đạo trung tâm của toàn bộ hoạt động khẩn trương của Đảng. Người thường viết bài cho báo “Sự thật”, trong đó phân tích những sự kiện đang diễn ra, phê phán các âm mưu và hành động của giai cấp tư sản, chỉ rõ đường lối và phương pháp đấu tranh. Người khẳng định: chỉ có những người Bôn-sê-vích mới đại diện chân chính cho những nguyện vọng căn bản của nhân dân và luôn luôn tin tưởng rằng đội ngũ cách mạng sẽ phát triển nhanh chóng.

Được sự giác ngộ và tổ chức của những người Bôn-sê-vích, tháng 4 tại Pê-tơ-rô-grát đã nổ ra cuộc biểu tình rầm rộ của công nhân, binh sĩ và quần chúng lao động chống Chính phủ lâm thời và làn sóng biểu tình ấy ngày càng lan rộng. Khi đó, kẻ thù cũng đã bắt đầu chống lại V.I.Lê-nin và những người ủng hộ V.I.Lê-nin. Những người Men-sê-vích và xã hội-cách mạng đã ngả về phía giai cấp tư sản. Trước tình hình đó, Xô-viết Pê-tơ-rô-grát lại ủng hộ Chính phủ lâm thời, còn các đảng thỏa hiệp thì công khai đứng về phía giai cấp tư sản.

Sự kiện tháng Bảy - Chính phủ lâm thời do những người Men-sê-vích và xã hội-cách mạng thao túng đã ra lệnh bắn vào cuộc biểu tình của hơn nửa triệu công nhân và binh sĩ

Pê-tơ-rô-grát là bước ngoặt trong quá trình phát triển của cách mạng. Thời kỳ hai chính quyền song song tồn tại đã chấm dứt, chính quyền trong nước đã hoàn toàn chuyển vào tay Chính phủ lâm thời.

Ngày 7-7, Chính phủ lâm thời ra lệnh bắt V.I.Lê-nin hòng làm cho Đảng Bôn-sê-vích mất người lãnh đạo. Trong điều kiện như vậy, theo quyết định của Ban Chấp hành Trung ương Đảng Bôn-sê-vích, V.I.Lê-nin rút vào hoạt động bí mật. Người đã sống gần một tháng ở Ra-dơ-líp (cạnh Pê-tơ-rô-grát), sau đó đã chuyển sang Phần Lan. Ngày 7-10, do sự phát triển của cách mạng và sự cần thiết phải trực tiếp lãnh đạo việc chuẩn bị khởi nghĩa vũ trang, V.I.Lê-nin lại chuyển về Pê-tơ-rô-grát và trú tại một căn nhà bí mật cho đến tối 24-10. Mặc dù trong hoàn cảnh hoạt động bí mật hết sức khó khăn, V.I.Lê-nin vẫn chỉ đạo hoạt động của Đảng, chăm chú theo dõi tình hình trong nước, đưa ra những chỉ thị về mọi vấn đề quan trọng nhất của cách mạng như: việc tập hợp lực lượng để khởi nghĩa vũ trang; các hình thức hoạt động mới của Đảng trong quần chúng, việc kết hợp công tác hợp pháp với công tác bất hợp pháp.

Tình hình chính trị mới ở trong nước đòi hỏi Đảng phải thay đổi những khẩu hiệu thuộc sách lược, V.I.Lê-nin chỉ rõ: cần phải tạm gác khẩu hiệu “Tất cả chính quyền về tay các Xô-viết” bởi vì dưới sự thao túng của những người Men-sê-vích và xã hội-cách mạng, các Xô-viết đã trở nên bất lực. Nếu tạm gác khẩu hiệu này lại thì một cao trào cách mạng mới sẽ nổ ra. Lúc đó, giai cấp tư sản sẽ chỉ dựa vào lực lượng quân sự để đàn áp phong trào cách mạng. Trong những điều kiện đó chỉ có đấu tranh vũ trang mới có thể đem lại thắng lợi cho cách mạng xã hội chủ nghĩa.

Quá trình phát triển của các sự kiện đã khẳng định lời tiên đoán của V.I.Lê-nin là đúng: các Đảng của những người Men-sê-vích và xã hội-cách mạng tiếp tục thi hành chính sách: thỏa hiệp với lực lượng phản cách mạng để bóp chết cách mạng. Điều đó, chứng tỏ khả năng phát triển hòa bình của cách mạng là hoàn toàn không thể có được.

Theo lời kêu gọi của những người Bôn-sê-vích, hàng ngàn công nhân cầm vũ khí. Đảng Bôn-sê-vích đã tích cực chuẩn bị khởi nghĩa vũ trang và đã thật sự trở thành người tổ chức việc giáng trả lực lượng phản cách mạng. Cuộc đấu tranh kiên quyết và triệt để vì lợi ích của nhân dân đã nâng cao uy tín và ảnh hưởng của Đảng Bôn-sê-vích. Họ thắng thừng bãi miến những người Men-sê-vích và xã hội-cách mạng ra khỏi các Xô-viết và bầu các đại biểu Bôn-sê-vích vào các cơ quan này. Trong những điều kiện như vậy, V.I.Lê-nin lại kêu gọi phải giương cao khẩu hiệu “Tất cả chính quyền về tay các Xô-viết” và điều đó cũng có nghĩa là lời kêu gọi khởi nghĩa vũ trang giành chính quyền.

Vào giữa tháng 9, trong các bức thư của mình gửi Ban chấp hành Trung ương Đảng “Những người bôn-sê-vích phải nắm lấy chính quyền”, “chủ nghĩa Mác và khởi nghĩa”,

V.I.Lê-nin đã nhấn mạnh sự cần thiết hiện nay là khởi nghĩa vũ trang. Phải tập trung toàn bộ lực lượng của Đảng vào công tác vận động quần chúng công nhân, binh sĩ, nông dân; phải tăng cường các hoạt động nhằm thành lập, trang bị và huấn luyện đội Cận vệ đỏ của công nhân. V.I.Lê-nin hàng ngày chăm chú theo dõi công tác quan trọng này.

Cuộc khủng hoảng cách mạng trong cả nước Nga đã lan rộng và trở nên sâu sắc thêm. Tại các công xưởng và nhà máy phong trào bãi công phát triển, đặc biệt là cuộc bãi công toàn Nga của công nhân viên ngành đường sắt và bưu điện. Ở nông thôn cuộc đấu tranh của nông dân chống địa chủ đã đi đến những hình thức gay gắt nhất và chuyển thành khởi nghĩa.

Trong bài “Cuộc khủng hoảng đã chín muồi” viết ngày 29-9 và trong “Thư gửi Ban Chấp hành Trung ương, Ban Chấp hành Mát-xcơ-va, Ban Chấp hành Pê-tơ-rô-grát và các đảng viên Bôn-sê-vích trong các Xô-viết Pê-tơ-rô-grát và Mát-xcơ-va ngày 1-10, V.I.Lê-nin đã nhận định tình hình là không thể tiếp tục chậm trễ trong việc phát động khởi nghĩa vì trong nước cuộc khủng hoảng có tính chất toàn quốc đã chín muồi. Người viết: “Tất cả tương lai của cuộc cách mạng Nga đang ở trong tình thế hoặc mất, hoặc còn. Tất cả danh dự của Đảng Bôn-sê-vích đang được đặt ra. Tất cả tương lai của cuộc cách mạng công nhân quốc tế vì chủ nghĩa xã hội đang ở trong tình thế hoặc mất, hoặc còn”. Người còn nhấn mạnh rằng chờ đợi đại hội các Xô-viết là một trò chơi ô nhục theo chủ nghĩa hình thức, là sự phản bội cách mạng. V.I.Lê-nin viết: “Nếu không thể nắm lấy chính quyền bằng cách không khởi nghĩa thì phải lập tức chuyển sang khởi nghĩa”.

Căn cứ vào những quyết định của Ban Chấp hành Trung ương về khởi nghĩa vũ trang, Đảng Bôn-sê-vích đã tích cực triển khai hoạt động để quần chúng nhân dân tiến hành cuộc đấu tranh quyết định giành thắng lợi cho cách mạng xã hội chủ nghĩa. Với V.I.Lê-nin đứng đầu, Ban Chấp hành Trung ương đã lãnh đạo toàn bộ công tác tổ chức cuộc khởi nghĩa vũ trang. Trong những hồi ký về V.I.Lê-nin. N.C.Crúp-xcai-a viết: “Trong tháng cuối cùng ấy V.I.Lê-nin đã hoàn toàn sống với ý nghĩa khởi nghĩa. Người chỉ suy nghĩ về điều đó thôi và làm cho các đồng chí khác cũng mang một tâm trạng như mình, một niềm tin như mình”. V.I.Lê-nin đòi phát động khởi nghĩa trước khi triệu tập Đại hội II các Xô-viết để tranh thủ thời gian với kẻ thù, vì chúng chờ cuộc khởi nghĩa vũ trang nổ vào ngày khai mạc Đại hội. Trong bức thư lịch sử gửi các ủy viên Ban Chấp hành Trung ương, viết vào buổi tối ngày 24-10 (tức ngày 6-11) V.I.Lê-nin chỉ rõ rằng không thể nán ná được nữa, việc đó “tuyệt đối” phải được giải quyết “ngay tối nay hay đêm nay”, phải bắt giam chính phủ Kê-ren-xki, tước vũ khí của lực lượng học sinh sĩ quan, cướp lấy chính quyền. “Lịch sử sẽ không tha thứ cho những người cách mạng có thể thắng lợi hôm nay (và chắc chắn sẽ thắng lợi hôm nay) mà lại để chậm trễ, vì để đến ngày mai, không khéo họ sẽ mất nhiều,

không khéo họ sẽ mất tất cả”. Ngay đêm 24-10 (6-11) V.I.Lê-nin đến Xmôn-nui và trực tiếp lãnh đạo cuộc khởi nghĩa lúc ấy đã bắt đầu.

Tối 25-10 (7-11) phát súng lịch sử của chiếc tuần dương hạm “Rạng Đông” rền vang. Cuộc tấn công ào ạt vào Cung điện Mùa Đông (nơi ẩn náu cuối cùng của Chính phủ lâm thời) bắt đầu. Cung điện Mùa Đông bị chiếm, Chính phủ lâm thời sụp đổ hoàn toàn và thắng lợi thuộc về những người khởi nghĩa.

Dưới sự lãnh đạo của V.I.Lê-nin, Đảng của những người Bôn-sê-vích đã đưa giai cấp công nhân Nga đến thắng lợi của Cách mạng xã hội chủ nghĩa tháng Mười vĩ đại và nó đã mở ra một kỷ nguyên mới trong lịch sử loài người – kỷ nguyên sụp đổ của chủ nghĩa tư bản, kỷ nguyên thắng lợi của chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản.

2. DIỄN BIẾN CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA

+ Ngày 24-10 cuộc khởi nghĩa vũ trang bắt đầu tại Pê-tơ-rô-grát (nay là Lê-nin-grát). Trong ngày hôm ấy Chính phủ lâm thời ra lệnh đóng cửa tờ báo “Đường công nhân” (nay là tờ “Sự thật”), bắt giam và đưa ra tòa các thành viên Ủy ban quân sự cách mạng, chuẩn bị tập kích vào Bộ Tham mưu cách mạng – Xmôn-nui.

+ Trưa 24-10, lực lượng phản cách mạng cắt cầu qua sông Nê-va hòng cắt các khu công nhân ra khỏi trung tâm thành phố. Ủy ban quân sự cách mạng cử các đơn vị Cận vệ đỏ và binh sĩ cách mạng đến chiếm giữ tất cả các cầu đi vào thành phố.

+ Chiều 24-10 các đơn vị cách mạng chiếm đài phát thanh và nhà ga thành phố, bao vây các trường học đóng trong thành phố.

+ Tối 24-10 V.I.Lê-nin từ căn phòng bí mật trở về Xmôn-nui và trực tiếp lãnh đạo cuộc đấu tranh vũ trang.

+ 1 giờ 25 phút sáng 25-10 các lực lượng cách mạng chiếm bưu điện thành phố; 2 giờ sáng chiếm nhà ga xe lửa Ni-cô-lai-ép-xki và ga tàu điện ngầm trung tâm; 6 giờ sáng 25-10 chiếm Ngân hàng quốc gia.

+ Trưa 25-10 chiếm cung Ma-ri-in-xki.

+ 2 giờ 35 phút Xô-viết Pê-tơ-rô-grát họp hội nghị chớp nhoáng.

+ 9 giờ 40 phút tối phát súng hiệu của chiếc tuần dương hạm “Rạng Đông” rền vang báo hiệu bắt đầu cuộc tấn công ào ạt Cung điện Mùa Đông – dinh lũy của Chính phủ lâm thời.

+ 10 giờ 40 tối tại Xmôn-nui khai mạc Đại hội lần II các Xô-viết đại biểu công nhân và binh sĩ toàn Nga.

+ 2 giờ đêm 26-10 các lực lượng cách mạng chiếm được Cung điện Mùa Đông và bắt giam các thành viên Chính phủ lâm thời.

+ Ngày 26-10, Đại hội các Xô-viết thông qua “Sắc lệnh về hòa bình” và “Sắc lệnh về ruộng đất”.

+ Ngày 29-10, sau khi thành lập cái gọi là “Ủy ban cứu quốc và cách mạng”, lực lượng phản cách mạng tổ chức cuộc nổi loạn.

+ Ngày 1-11 Quân đội cách mạng đã dập tắt cuộc nổi loạn này (một trong hai kẻ cầm đầu cuộc nổi loạn này là Cra-xnốp bị bắt, Kê-ren-xki bỏ chạy).

+ Tiếp sau thắng lợi của cuộc khởi nghĩa vũ trang hầu như không đổ máu ở Thủ đô Pê-tơ-rô-grát, ngày 25-10 cuộc đấu tranh bắt đầu ở Mát-xcơ-va. Nhiều cuộc chiến đấu ác liệt đã diễn ra giữa các lực lượng cách mạng và lực lượng phản cách mạng.

+ Ngày 2-11 Chính quyền Xô-viết được thành lập ở Mát-xcơ-va.

+ Cùng với thắng lợi của cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa ở Pê-tơ-rô-grát và Mát-xcơ-va, chính quyền Xô-viết được thành lập ở nhiều tỉnh và thành phố khác một cách nhanh chóng và bằng con đường hòa bình.

Từ tháng 1 đến tháng 3-1918, trải qua nhiều trận chiến đấu gay go, đổ máu và không đổ máu giữa lực lượng cách mạng và lực lượng phản cách mạng, chính quyền Xô-viết đã được thành lập ở vùng Trung Á, Xi-bê-ri, Viễn Đông và Cáp-ca-dơ.

Từ đó, ngày 7-11 (tức là ngày 25-10 theo lịch cũ của Nga) ngày thắng lợi của cuộc khởi nghĩa vũ trang ở Thủ đô Pê-tơ-rô-grát trở thành ngày kỷ niệm hàng năm Cách mạng xã hội chủ nghĩa tháng Mười vĩ đại [40].

3. NHỮNG GIÁ TRỊ LỊCH SỬ TRƯỜNG TỒN CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA

Để nhận diện rõ hơn những giá trị trường tồn của Cách mạng Tháng Mười Nga, trước hết cần làm rõ vì sao Cách mạng xã hội chủ nghĩa Tháng Mười chỉ có thể nổ ra lần đầu tiên ở Nga, chứ không thể là ở những quốc gia nào khác như Đức, Pháp, hay Anh?

Theo C. Mác, cách mạng xã hội chủ nghĩa có thể nổ ra và thành công đồng thời ở nhiều nước trên thế giới. Trên cơ sở lý luận của C.Mác về tính tất yếu của cách mạng xã hội chủ nghĩa, V.I. Lê-nin cho rằng, do sự phát triển không đồng đều về kinh tế và chính trị là quy luật tuyệt đối của chủ nghĩa tư bản nên chủ nghĩa xã hội có thể thành công trước hết là trong một số ít nước tư bản chủ nghĩa, hoặc thậm chí chỉ trong một nước tư bản chủ nghĩa riêng lẻ [1].

Theo các nhà nghiên cứu về V.I. Lê-nin, có những nguyên nhân dẫn tới Cách mạng Tháng Mười ở Nga:

(1) Theo V.I. Lê-nin, nước Nga là khâu yếu nhất trong toàn bộ hệ thống các nước tư bản chủ nghĩa bởi giai cấp tư sản Nga chỉ mới lật đổ chế độ Nga Hoàng trong cuộc Cách

mạng Tháng Hai năm 1917, chưa đủ điều kiện để trở thành giai cấp tư sản mạnh, có ảnh hưởng trong toàn xã hội.

(2) Lý tưởng của chủ nghĩa xã hội như quyền tự do, bình đẳng, bác ái, thủ tiêu chế độ người bóc lột người tương hợp với bản sắc văn hóa và tinh thần Nga. Bản sắc đó được thể hiện ở việc không tôn thờ và chạy theo các giá trị vật chất và nhu cầu tiêu dùng cá nhân như trong xã hội tư sản; sẵn sàng hy sinh và chịu đựng mất mát, đau thương; không chấp nhận sự bất bình đẳng và bất công trong xã hội; tôn thờ chủ nghĩa tập thể là tính cộng đồng. Kể từ khi hình thành Nhà nước Nga năm 1169 trên cơ sở liên kết chính quyền của người Varangia tồn tại trong nhiều thế kỷ với những người Slav theo Đạo Chính thống, Nhà nước Nga chưa bao giờ xâm lược bất kỳ một quốc gia nào. Vì thế, khi V.I. Lê-nin và những người Bôn-sê-vích truyền bá lý tưởng của chủ nghĩa xã hội là tự do, bình đẳng, bác ái, thủ tiêu chế độ người bóc lột người ở Nga, đã có tác động rất lớn, nhanh chóng lan tỏa và thâm nhập vào xã hội Nga, tạo thành phong trào cách mạng rộng khắp, trước hết là trong hàng ngũ giai cấp công nhân, binh sĩ và nông dân, tạo nên sức mạnh to lớn và là động lực của cách mạng. Do đó, có thể nói, Cách mạng Tháng Mười Nga là cuộc cách mạng vừa mang tính quốc tế, vừa mang tính dân tộc Nga rất sâu sắc [2].

Cách mạng Tháng Mười Nga là cuộc cách mạng vĩ đại nhất trong toàn bộ lịch sử văn minh của thế giới, có ý nghĩa định hình xu hướng phát triển của thế giới trong thế kỷ XX và có thể cả trong nhiều thế kỷ sau. Vì thế, Cách mạng Tháng Mười Nga đã để lại những giá trị trường tồn đối với lịch sử văn minh của nhân loại. Đó là:

(1) Phá vỡ khâu yếu nhất trong hệ thống chính trị và kinh tế của chủ nghĩa tư bản và chủ nghĩa đế quốc, tạo ra kỷ nguyên mới trong lịch sử phát triển của loài người. Đó là kỷ nguyên quá độ từ chủ nghĩa tư bản tiến lên chủ nghĩa xã hội trên phạm vi toàn thế giới.

(2) Lần đầu tiên, trong lịch sử nhân loại, chủ nghĩa xã hội trở thành hiện thực sinh động ở Liên Xô. V.I. Lê-nin đề ra mô hình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Nga. Theo đó, chủ nghĩa xã hội không xây dựng từ con số không mà là kế thừa những kinh nghiệm xây dựng và phát triển kinh tế tốt nhất của chủ nghĩa tư bản. V.I. Lê-nin nói: “Chúng ta không tự nghĩ ra hình thức tổ chức hoạt động của mình mà là kế thừa những cái đã có sẵn của chủ nghĩa tư bản như ngân hàng, các công ty, nhà máy, kinh nghiệm quản lý, các viện nghiên cứu. Chúng ta phải kế thừa những kinh nghiệm tốt nhất của các nước tiên tiến”. Vì thế, trong chính sách kinh tế mới của V.I. Lê-nin áp dụng cơ chế kinh tế thị trường có sự điều tiết của nhà nước [3].

(3) Lần đầu tiên trên thế giới, chính quyền nhà nước chuyển từ trong tay thiểu số người bóc lột chuyển sang tay đa số người lao động bị bóc lột vươn lên làm chủ vận mệnh của mình và xã hội. Liên hệ với Phong trào Đánh chiếm Phố Wall ở Mỹ năm 2011 – làn

sống biểu tình đại diện cho 99% người dân Mỹ bắt đầu diễn ra ngày 17/9/2011 tại Thành phố New York với khẩu hiệu đòi chính quyền của các nhà tài phiệt chỉ chiếm 1% dân số Mỹ về tay mình. Phong trào đánh chiếm phố Wall không thành công vì không có một chính đảng, có đường lối chính trị rõ ràng lãnh đạo. Khác với tất cả các cuộc cách mạng xã hội từng diễn ra trước đó trong lịch sử loài người chỉ nhằm thay thế một phương thức bóc lột này bằng một phương thức bóc lột khác, Cách mạng Tháng Mười Nga nhằm thủ tiêu mọi hình thức bóc lột của giai cấp tư sản đối với giai cấp khác bị áp bức, mở ra kỷ nguyên độc lập dân tộc, dân chủ và chủ nghĩa xã hội trên toàn thế giới.

(4) Cách mạng Tháng Mười Nga không chỉ là động lực mạnh mẽ cổ vũ các dân tộc thuộc địa đứng lên đấu tranh chống lại ách áp bức, bóc lột của giai cấp phong kiến, tư sản, tự cứu lấy mình và giải phóng mình mà còn là xung lực mạnh mẽ, thúc đẩy phong trào giải phóng dân tộc, cũng như phong trào cộng sản và công nhân quốc tế phát triển, lan tỏa nhanh và mạnh sang châu Á, châu Phi và khu vực Mỹ La-tinh.

(5) Cách mạng Tháng Mười Nga đã biến nước Nga Sa Hoàng với nền kinh tế lạc hậu thành một siêu cường đứng đầu hệ thống xã hội chủ nghĩa, trở thành trụ cột của hòa bình và an ninh quốc tế, là chỗ dựa cho hàng trăm dân tộc bị áp bức, đứng lên chống ách thống trị của chủ nghĩa đế quốc, giành độc lập dân tộc. Đặc biệt, với chế độ ưu việt, Liên Xô đã tập hợp và đoàn kết được sức mạnh của 15 nước cộng hòa trong cuộc đấu tranh cứu loài người khỏi thảm họa của chủ nghĩa phát xít Đức và chủ nghĩa quân phiệt Nhật Bản.

(6) Cách mạng Tháng Mười có ảnh hưởng và tác động rất lớn tới tiến trình phát triển của lịch sử thế giới trong thế kỷ XX, buộc chủ nghĩa tư bản phải điều chỉnh mô hình và chính sách phát triển [4,5,6].

4. Ý NGHĨA CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA ĐỐI VỚI PHONG TRÀO CÁCH MẠNG THẾ GIỚI TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Cách mạng Tháng Mười Nga là cột mốc mở đầu thời đại ngày nay. Con đường Cách mạng Tháng Mười Nga đã đưa nhân loại sang một trang sử mới, ở đó giấc mơ về một cuộc sống không còn bóc lột, áp bức, bất công đã trở thành hiện thực sinh động cho hàng tỷ người trên một không gian thật sự rộng lớn của địa cầu. Động lực và cảm hứng từ Cách mạng Tháng Mười Nga đã xác lập nên xu hướng vận động chủ đạo của lịch sử thế giới hiện đại: đó là xu hướng phê phán, phủ định và thay thế chủ nghĩa tư bản bằng một chế độ xã hội tiến bộ hơn. Ngay cả trong điều kiện chủ nghĩa xã hội bị khủng hoảng, khó khăn, xu hướng chống chủ nghĩa tư bản cũng không suy giảm. Sự hằn học, chống phá quyết liệt hiện nay của các thế lực thù địch đối với Cách mạng Tháng Mười Nga và chủ nghĩa xã hội chính là vì cuộc cách mạng vĩ đại ấy tiếp tục tác động mạnh mẽ đến triển

vọng của lịch sử loài người trong thế kỷ 21, thế kỷ của đấu tranh chống chủ nghĩa tư bản ở tầm cao mới.

Thế kỷ 21 đặt ra nội dung và yêu cầu mới cho mục tiêu phát triển. Đó là sự phát triển trong hòa bình và tự do; phát triển hài hòa giữa vật chất và tinh thần; phát triển trong công bằng và dân chủ; phát triển bền vững và nhân văn; sự phát triển của mỗi người, mỗi nhóm xã hội, mỗi giai cấp, tập đoàn, mỗi quốc gia, dân tộc phải là điều kiện tích cực cho sự phát triển của những người khác và toàn bộ loài người. Khuôn khổ này của sự phát triển không thể tương dung với giới hạn chật hẹp của hình thái kinh tế - xã hội tư bản chủ nghĩa, cái hình thái chỉ có thể tồn tại và vận động được nhờ giá trị thặng dư thông qua bóc lột lao động, nhờ chiếm hữu tư nhân tư bản chủ nghĩa ngày càng lớn, nhờ đầu cơ tài chính và chiến tranh, v.v... Bởi vậy, mục tiêu phát triển hiện đại tự nó đặt ra yêu cầu tiếp tục giải phóng, giải phóng triệt để hơn khỏi con đường và chế độ tư bản chủ nghĩa trong mọi biến thái khác nhau của chúng. Để tìm cách thoát khỏi bế tắc, từ đầu thập kỷ 80 đến nay chủ nghĩa tư bản ra sức triển khai chủ nghĩa tự do mới trên phạm vi toàn cầu với những phi điều tiết hóa, tư nhân hóa, tự do hóa, buộc các nền kinh tế quốc gia phải mở cửa rộng rãi cho tư bản độc quyền quốc tế xâm nhập. Với tính cách là mô hình chủ nghĩa tư bản trong kỷ nguyên toàn cầu hóa, chủ nghĩa tự do mới vừa đem lại hào quang, vừa tô đậm thêm những hạn chế không thể vượt qua của chủ nghĩa tư bản. Với chủ nghĩa tự do mới, chủ nghĩa tư bản có tham vọng dẫn dắt thế giới đi vào toàn cầu hóa. Thế giới đã lên tiếng trả lời bằng một phong trào chống toàn cầu hóa tự do tư bản chủ nghĩa. Phong trào chống toàn cầu hóa tự do tư bản chủ nghĩa là sản phẩm độc đáo của một thế giới phải đối mặt với chủ nghĩa tư bản như thế lực để chế toàn cầu; là sự phản kháng toàn cầu chống chủ nghĩa tư bản chưa hề có tiền lệ trong lịch sử loài người [38].

Trong quá trình phát triển, chủ nghĩa tư bản đã trải qua 3 chu kỳ tích lũy hệ thống tư bản. Đó là:

- (1) Chu kỳ tích lũy hệ thống tư bản Hà Lan trong thế kỷ XVIII;
- (2) Chu kỳ tích lũy hệ thống tư bản Anh thế kỷ XIX;
- (3) Chu kỳ tích lũy hệ thống tư bản Mỹ thế kỷ XX.

Hiện nay, thế giới đang chứng kiến sự dịch chuyển từ chu kỳ tích lũy hệ thống tư bản Mỹ sang chu kỳ tích lũy hệ thống tư bản châu Á. Trong đó, chủ nghĩa tư bản thế giới, đứng đầu là Mỹ đang trải qua cuộc khủng hoảng hệ thống, bùng phát từ năm 2008, đồng thời đang hình thành chu kỳ tích lũy hệ thống tư bản thứ 4, gọi là chu kỳ tích lũy hệ thống tư bản châu Á. Do bị lâm vào cuộc khủng hoảng hệ thống, chủ nghĩa tư bản không thể hóa giải được những nguy cơ và thách thức mang tính toàn cầu:

- (1) Khoảng cách giàu nghèo giữa các tầng lớp dân cư ngày một lớn.

(2) Nạn đói đang đe dọa hàng trăm triệu người trên khắp các châu lục.

(3) Nạn ô nhiễm môi trường và hiện tượng Trái Đất ấm lên trên phạm vi toàn cầu (Tổng thống Mỹ Donald Trump đã đưa Mỹ rút khỏi Hiệp định Paris về khí hậu).

(4) Nguy cơ chủ nghĩa khủng bố trở thành hiểm họa mang tính toàn cầu (chủ nghĩa khủng bố trở thành vũ khí trong tay các tập đoàn chính trị và tài phiệt ở Mỹ trong cuộc chiến tranh địa chính trị nhằm duy trì trật tự thế giới đơn cực hình thành sau Chiến tranh lạnh, tương tự như chủ nghĩa phát xít là công cụ của Mỹ nhằm tiêu diệt Liên Xô trong thế kỷ XX).

(5) Cuộc chạy đua vũ trang diễn ra ngày một sâu rộng, thu hút nguồn lực của cải và vật chất vô cùng lớn.

(7) Khát vọng ngày càng lớn của người dân trên khắp các châu lục được phát triển tự do và độc lập trong hòa bình; được phát triển hài hòa giữa vật chất và tinh thần, công bằng và dân chủ.

(8) Chủ quyền quốc gia của nhiều nước bị xâm phạm bất chấp Hiến chương LHQ và luật pháp quốc tế.

(9) Chiến tranh và xung đột đã và đang diễn ra với tần suất ngày một lớn, đe dọa sự phát triển ổn định đối với nhiều khu vực trên thế giới (sau Chiến tranh lạnh, Mỹ đơn phương tiến hành nhiều cuộc chiến tranh xâm lược bất chấp luật pháp quốc tế) [7,8,9].

Một động thái rất đáng chú ý là trong điều kiện khủng hoảng hệ thống, Mỹ vẫn nỗ lực bằng mọi giá nhằm bá chủ thế giới dưới hình thức duy trì trật tự thế giới đơn cực do Washington lãnh đạo, trong khi đó Liên bang Nga là cản trở lớn nhất đối với tham vọng đó của các tập đoàn tài phiệt Hoa Kỳ. Chính vì thế, mặc dù Nga đã hội nhập vào Phương Tây sau khi Liên Xô tan rã, nhưng Mỹ vẫn tiếp tục đưa ra nhiều biện pháp để chống phá Nga. Tình hình này chứng tỏ, trong thời kỳ Chiến tranh lạnh, Mỹ núp dưới chiêu bài chống chủ nghĩa xã hội nhưng thực chất là nhằm làm tan rã Liên Xô - vật cản lớn nhất đối với tham vọng bá chủ thế giới của Washington sau Chiến tranh thế giới lần thứ II.

Qua vài thập kỷ trở lại đây, CNXH lại chứng minh sức sống và tính ưu việt của mình thông qua quá trình cải cách, đổi mới và phát triển. Với Trung Quốc, quốc gia chiếm gần 1/5 dân số toàn cầu, liên tục dẫn đầu về tốc độ tăng trưởng kinh tế suốt gần 30 năm qua, hiện đứng thứ hai về GDP trên thế giới; với Việt Nam đạt nhiều thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử, đang trở thành người bạn và đối tác tin cậy của các nước; Cu-ba kiên định và sáng tạo trong vòng tay ủng hộ, hợp tác, giúp đỡ của bè bạn khắp năm châu; với sự phục hồi và hoạt động của phong trào cộng sản quốc tế gồm gần 80 đảng, với hơn 80 triệu đảng viên, chủ nghĩa cộng sản, chủ nghĩa xã hội vẫn là một lực lượng chính trị mà không thể lực nào có thể bỏ qua trong những tính toán chiến lược toàn cầu. Chính vì chân lý sáng

tổ này, mà rất nhiều bộ óc vĩ đại của trí tuệ loài người, từ Anh-xtanh đầu thế kỷ 20, Pôn Xa-tơ-rơ, Béc-tran Ru-xen... đến Giắc-cơ Đe-ri-đa, No-am Chom-xki, Giô-xép Xtíc-lít, Đì-nô-vi-ép... mới đây, đều biểu thị sự đồng tình không che giấu với chủ nghĩa cộng sản, công khai đánh giá C.Mác là nhà tư tưởng của thế kỷ 21 và Cách mạng Tháng Mười Nga là sự kiện vĩ đại nhất trong lịch sử thế giới hiện đại.

Con đường Cách mạng Tháng Mười Nga không chỉ là của giai cấp vô sản, mà là con đường của tất cả các tầng lớp lao động, lực lượng cách mạng, các dân tộc bị bóc lột, áp bức và toàn thể nhân loại tiến bộ, cho nên đó là con đường của thế kỷ 21. Chân lý này đang được minh chứng sinh động ở nhiều nơi trên thế giới, trong đó có Mỹ La-tinh, nơi phong trào cánh tả đang dấy lên thành một cao trào mới và đang nhiệt tình kiến tạo CNXH thế kỷ 21[38].

Vì thế, giá trị và ý nghĩa của Cách mạng Tháng Mười Nga trở nên quan trọng hơn bao giờ hết.

5. SỰ KIẾN LIÊN XÔ TAN RÃ KHÔNG PHẢI LÀ DO “SAI LẦM LỊCH SỬ” CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ

Sau khi Liên Xô - sản phẩm ra đời từ của Cách mạng Tháng Mười Nga bị tan rã vào ngày 26/12/1991, trên thế giới cũng như ở nước Nga hình thành hai luồng tư tưởng trái ngược nhau. Một luồng ý kiến cho rằng cùng với sự sụp đổ Liên Xô, lý tưởng về chủ nghĩa xã hội do Cách mạng Tháng Mười Nga khởi xướng “đã chết”. Thậm chí, có không ít ý kiến cho rằng Cách mạng Tháng Mười Nga là “sai lầm của lịch sử”, là “thảm kịch lịch sử ngẫu nhiên”. Vì thế, ở nhiều nước trước đây thuộc hệ thống xã hội chủ nghĩa không tổ chức kỷ niệm 100 năm Cách mạng Tháng Mười. Một luồng ý kiến khác cho rằng sự sụp đổ Liên Xô không phải là do lý tưởng về chủ nghĩa xã hội là “sai lầm của lịch sử” và do đó những giá trị của Cách mạng Tháng Mười vẫn trường tồn cùng với tiến trình lịch sử đi lên của nhân loại [10,11].

Vì vậy, để có thể thấy được rõ hơn về ý nghĩa của Cách mạng Tháng Mười đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ nước Nga hiện nay cũng như đối với thực tiễn cách mạng Việt Nam, không thể không nhìn lại nguyên nhân dẫn tới sự tan rã Liên Xô - thành quả vĩ đại của Cách mạng Tháng Mười Nga dưới góc nhìn của những sự kiện đang diễn ra trên thế giới. Sau khi Liên Xô tan rã, đã có rất nhiều công trình nghiên cứu của các nhà lịch sử và giới phân tích bàn về nguyên nhân dẫn tới sự kiện này. Do xuất phát từ quan điểm chính trị và góc nhìn khác nhau nên những công trình nghiên cứu đó không thể không có những kết luận, đánh giá khác nhau. Xuất phát từ quan điểm duy vật biện chứng của chủ nghĩa Mác-Lênin để nhìn nhận khách quan về lịch sử, có thể rút ra mấy nguyên nhân chủ yếu sau:

Nguyên nhân thứ nhất: những hạn chế và khiếm khuyết của mô hình chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô chậm hoặc không được khắc phục, đã trở thành cản trở đối với sự phát triển.

Cũng như bất kỳ mô hình phát triển nào của nhân loại đều tiềm ẩn trong đó những khiếm khuyết và hạn chế, cần được điều chỉnh và khắc phục trong quá trình phát triển. Đó là quy luật tất yếu. Ngay cả mô hình chủ nghĩa tư bản trong hàng trăm năm phát triển từ thế kỷ XVII tới nay cũng đã từng bộc lộ nhiều khiếm khuyết và hạn chế nhưng đã được chính phủ nhiều nước tư bản tự điều chỉnh và khắc phục.

Trong khi đó, những hạn chế và khiếm khuyết của mô hình chủ nghĩa hiện thực ở Liên Xô đã chậm hoặc không được khắc phục và điều chỉnh. Thí dụ điển hình là, do tác động từ cuộc chiến tranh bao vây cấm vận của Phương Tây, J.V. Xtalin đã từ bỏ chính sách kinh tế mới do V.I. Lê-nin khởi xướng, trong đó có nội dung cơ bản là phát triển nền kinh tế thị trường với nhiều thành phần và các hình thức sở hữu khác nhau (sở hữu nhà nước, sở hữu tư nhân và sở hữu tập thể), thay bằng cơ chế kinh tế kế hoạch hóa tập trung. Cần khẳng định một thực tế lịch sử là mô hình kinh tế theo cơ chế kế hoạch hóa tập trung đã tạo ra sự phát triển nhanh, thậm chí là thần kỳ, đưa Liên Xô nhanh chóng trở thành cường quốc công nghiệp, góp phần rất quan trọng để giành thắng lợi trong cuộc Chiến tranh giữ nước vĩ đại (1941-1945) và khôi phục kinh tế sau chiến tranh. Tuy nhiên, mô hình này đã không được kịp thời điều chỉnh phù hợp để với yêu cầu phát triển trong điều kiện mới sau khi hoàn thành giai đoạn tập trung khôi phục và phát triển kinh tế sau Chiến tranh thế giới lần thứ II.

Sự vận dụng không đúng đắn, thiếu sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin vào thực tế cuộc sống cũng như chậm tổng kết những bài học từ thực tiễn để điều chỉnh, bổ sung đường lối, chính sách, phát triển lý luận đã đưa Liên Xô lâm vào tình trạng trì trệ, duy trì quá lâu mô hình tổ chức xã hội có nhiều điểm không phù hợp với lý tưởng nhân đạo xã hội chủ nghĩa do Cách mạng Tháng Mười Nga khởi xướng, không đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của người dân trên cơ sở một nền sản xuất và thị trường phát triển. Chủ trương nóng vội xóa bỏ mọi thành phần kinh tế cũng như sản xuất hàng hóa đã vi phạm quy luật cơ bản của chủ nghĩa xã hội là quan hệ sản xuất phải phù hợp với tính chất và trình độ của lực lượng sản xuất. Do xóa bỏ cơ chế sản xuất hàng hóa và cơ chế thị trường một cách duy ý chí, Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa đã phải trả giá cho sự tách biệt siêu hình và giả tạo giữa sản xuất với nhu cầu, giữa sản xuất với tiêu dùng.

Những khiếm khuyết mang tính chủ quan, duy ý chí và quan liêu này đã làm cho tính ưu việt của chủ nghĩa xã hội không được phát huy đầy đủ và rút cuộc rơi vào khủng hoảng. Đây là một trong những yếu tố kinh tế dẫn tới sự trì trệ và tình trạng giảm phát ở

Liên Xô. Xét về bản chất, những hạn chế và khiếm khuyết của chủ nghĩa hiện thực ở Liên Xô không xuất phát từ những lý tưởng của Cách mạng Tháng Mười Nga và hoàn toàn có thể khắc phục được. Điều này đã được minh chứng bằng thành tựu vĩ đại của Trung Quốc trong quá trình cải cách mở cửa và hội nhập quốc tế với mô hình “chủ nghĩa xã hội đặc sắc” cũng như sự nghiệp đổi mới ở Việt Nam, ở đó lý tưởng của chủ nghĩa xã hội từ Cách mạng Tháng Mười Nga vẫn tiếp tục được phát triển và phát huy trong điều kiện mới [3].

Nguyên nhân thứ hai: sự thoái hóa, biến chất của một bộ phận không nhỏ cán bộ và đảng viên Đảng Cộng sản Liên Xô.

V.I. Lê-nin, lãnh tụ của Cách mạng Tháng Mười Nga đã có nhiều bài viết cảnh báo, phê phán và chỉ đạo hành động thực tế để loại bỏ tệ sùng bái cá nhân, tệ quan liêu độc đoán, bệnh hành chính, tệ tham ô, tha hóa biến chất trong hàng ngũ cán bộ nhà nước Xô-viết. V.I. Lê-nin cũng kịch liệt đấu tranh chống bệnh hình thức, bệnh thành tích, bệnh nóng vội, chủ quan duy ý chí. Tuy nhiên, từ khi V.I. Lê-nin qua đời, những cảnh báo của ông về các căn bệnh của chính quyền Xô-viết đã bộc lộ, làm thui chột tính tích cực và tính sáng tạo của quần chúng. Không ít người lãnh đạo Đảng Cộng sản Liên Xô hô hào trung thành với chủ nghĩa Mác-Lênin nhưng lại hiểu một cách giáo điều về học thuyết sáng tạo này. Từ đó, một bộ phận không nhỏ lãnh đạo Đảng Cộng sản Liên Xô và Nhà nước Xô-viết xa rời quần chúng, trở nên tha hóa và đánh mất niềm tin của người dân, đồng nghĩa với việc đánh mất vai trò lãnh đạo. Thậm chí, tập đoàn lãnh đạo đứng đầu là M. Gorbachev tự tô vẽ mình thành chiến sỹ cộng sản Lêninnit nhưng trên thực tế đã phản bội chủ nghĩa Mác-Lênin [3,11-13].

Nguyên nhân thứ ba: sự phản bội lớn nhất và nguy hiểm nhất của tập đoàn lãnh đạo trong Đảng Cộng sản Liên Xô do M.Gorbachev đứng đầu.

Sự phản bội của tập đoàn lãnh đạo M.Gorbachev thể hiện trên nhiều bình diện khác nhau:

- (1) Thủ tiêu vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Liên Xô đối với xã hội;
- (2) Cho phép hình thành các tổ chức chính trị và đảng đối lập và chấp nhận chế độ chính trị đa nguyên, đa đảng trong xã hội Xô-viết;
- (3) Xuyên tạc, thậm chí xóa bỏ các giá trị lịch sử Liên Xô;
- (4) Dùng thủ đoạn tổ chức để loại bỏ các đảng viên có quan điểm chống lại đường lối “cải tổ” của M. Gorbachev, đưa các điệp viên ảnh hưởng của Mỹ và Phương Tây vào cơ cấu quyền lực của Đảng và Nhà nước Liên Xô, từ trung ương tới các địa phương;
- (5) Sử dụng khẩu hiệu “tư duy chính trị mới” để xóa bỏ ý thức hệ tư tưởng về chủ nghĩa xã hội, tạo ra quá trình “tự diễn biến” ngay trong lòng Đảng Cộng sản Liên Xô và xã hội Xô-viết;

(6) Chủ động tạo ra sự khan hiếm hàng hóa tiêu dùng và các thực phẩm chủ yếu, từ đó đổ lỗi cho những sai lầm và khiếm khuyết của chủ nghĩa xã hội hiện thực ở Liên Xô;

(7) Tạo điều kiện pháp lý cho các hoạt động tội phạm xuất khẩu hàng hóa quý hiếm của Liên Xô ra nước ngoài, trong đó có hoạt động buôn vàng qua biên giới [3,15].

Nguyên nhân thứ tư: chiến lược chống phá toàn diện của Mỹ và các nước Phương Tây nhằm làm tan rã Liên Xô.

Trước hết cần nhận thấy một thực tế lịch sử là, sự ra đời của Liên Xô sau Cách mạng Tháng Mười Nga là điều hoàn toàn bất ngờ đối với các tập đoàn chính trị và tài phiệt ở Mỹ khi họ đứng đằng sau phát động Chiến tranh thế giới lần thứ I (1914-1918). Vì vậy, ngay sau Cách mạng Tháng Mười Nga, 14 nước tư bản, đứng đầu là Mỹ, tiến hành cuộc chiến tranh bao vây cấm vận kết hợp với “diễn biến hòa bình” để làm tan rã Liên Xô. Toan tính này đã thất bại. Do đó, sau Chiến tranh thế giới lần thứ I, các tập đoàn tài phiệt Mỹ đứng đằng sau phát động Chiến tranh thế giới lần thứ II với tham vọng sử dụng bộ máy quân sự của Đức quốc xã và Quân phiệt Nhật Bản để tiêu diệt Liên Xô nhằm thực hiện tham vọng bá chủ thế giới. Tuy nhiên, trên thực tế, Liên Xô đã góp phần quyết định đánh bại chủ nghĩa phát xít Đức và chủ nghĩa quân phiệt Nhật, giành thắng lợi trong Chiến tranh thế giới lần thứ II [16].

Ngay sau Chiến tranh thế giới lần thứ II, Mỹ đã phát động Chiến tranh lạnh, thực chất là thực hiện chiến lược diễn biến hòa bình để chống phá Liên Xô thông qua ba công cụ quan trọng:

(1) Cuộc chiến tranh thông tin-tư tưởng-tâm lý trên phạm vi toàn cầu nhằm phá hoại Liên Xô về tư tưởng, chính trị, văn hóa, giáo dục;

(2) Liên minh quân sự Bắc Đại Tây Dương (NATO);

(3) Liên minh châu Âu (EU). Các tài liệu lịch sử được giải mật trong 2 năm 2000-2001 chứng tỏ Cục tình báo trung ương Mỹ (CIA) đã hoạch định và thực thi hai đề án kiểm soát châu Âu là thành lập NATO vào năm 1949 để kiểm soát châu Âu về an ninh và thành lập EU để kiểm soát châu Âu về chính trị và kinh tế. Sau Chiến tranh lạnh, tuy Liên Xô không còn tồn tại, Mỹ vẫn tiếp tục thực hiện chiến lược làm tan rã Liên bang Nga như một quốc gia có chủ quyền. Điều này giải thích câu hỏi vì sao các nước thành viên EU cũng như thành viên NATO nhất cử nhất động làm theo chỉ thị của Mỹ trong việc cấm vận Nga liên quan tới cuộc khủng hoảng Ucraina và cuộc chiến ở Syria [17,18].

Trong chiến lược của Mỹ chống phá toàn diện Liên Xô, cần chú ý âm mưu của Washington lôi kéo Mátxcova vào cuộc chiến tranh Afghanistan, buộc Liên Xô phải sa lầy trong cuộc chiến này trong 10 năm, từ năm 1978 đến năm 1988. Trong cuộc chiến tranh

hao người tổn của này, Mỹ đã sử dụng tổ chức khủng bố Al-Qaeda để tấn công các lực lượng của Quân đội Liên Xô, buộc Mátxcova phải rút quân về nước [19].

Trong các biện pháp chống phá Liên Xô cần đặc biệt lưu ý tới cuộc chiến tranh thông tin-tư tưởng-tâm lý do Mỹ tiến hành đồng thời với Chiến tranh lạnh, kéo dài gần 40 năm với chi phí lên tới gần 1.000 tỷ USD. Ngày 18/8/1948, Hội đồng an ninh quốc gia Mỹ thông qua Chỉ lệnh số 20/1 với tiêu đề “Các mục tiêu của Mỹ trong cuộc chiến chống Liên Xô”. Vì thế, ngày 18/8/1948 được coi là thời điểm mở đầu chiến tranh thông tin-tư tưởng-tâm lý chống Liên Xô. Chỉ lệnh số 20/1 được công bố lần đầu tiên vào năm 1978 trong bộ tài liệu lưu trữ được giải mật “Các văn kiện về chính sách của Mỹ trong những năm 1945-1950”. Dự kiến, Mỹ sẽ làm tan rã Liên Xô thông qua cuộc chiến tranh thông tin-tư tưởng-tâm lý kéo dài khoảng 50 năm theo ba giai đoạn.

Giai đoạn 1 bắt đầu từ năm 1946 cùng với tuyên bố của Thủ tướng Anh Winston Churchill, kéo dài suốt hai thập niên 1940-1950 và kết thúc vào giữa nhiệm kỳ lãnh đạo của N. Khrushchev. Giai đoạn 1 diễn ra trong thời kỳ tranh giành quyền lực trong bộ máy lãnh đạo cấp cao của Liên Xô, thay đổi các quan niệm tư tưởng và thay đổi bộ máy lãnh đạo. Trong giai đoạn này, diễn ra chiến dịch vu cáo và xuyên tạc J. Stalin. Bằng cách làm sụp đổ uy tín của J. Stalin, chiến tranh thông tin-tư tưởng-tâm lý đã đạt được mục đích tàn phá thành quả một giai đoạn phát triển rực rỡ nhất của Liên Xô và từ đó phá hoại một trong những giá trị và thành quả quan trọng nhất của Cách mạng Tháng Mười Nga. Cũng trong giai đoạn 2, chiến tranh thông tin-tư tưởng-tâm lý đã làm lệch hướng phát triển khoa học-kỹ thuật của Liên Xô, đưa khoa học-kỹ thuật xa rời các nhu cầu sản xuất và đời sống. Kết thúc giai đoạn này hình thành sự rạn nứt sâu sắc trong nhận thức của xã hội Xô-viết.

Giai đoạn 2 kéo dài từ đầu những năm 1960 đến đầu những năm 1980. Nhiệm vụ của giai đoạn này là tiếp tục mở rộng và làm sâu sắc thêm các rạn nứt trong xã hội Xô-viết và đưa nhận thức xã hội của người dân Liên Xô tới trạng thái dao động, mất phương hướng, mất niềm tin vào chủ nghĩa xã hội. Trong giai đoạn này, hình thành các nhà tư tưởng chống Đảng và chống nhà nước Liên Xô, trong đó nhiều nhà tư tưởng có khuynh hướng chống phá Liên Xô sụp đổ nắm quyền lãnh đạo thực sự trong Đảng Cộng sản. Kết quả quan trọng nhất của giai đoạn 2 là không còn niềm tin trong xã hội Xô-viết về chủ nghĩa xã hội.

Giai đoạn 3 bắt đầu từ đầu những năm 1980 là giai đoạn có ý nghĩa quyết định làm tan rã Liên Xô trong điều kiện thế hệ đảng viên và cán bộ lãnh đạo trung kiên đã từng trải qua chiến tranh không còn nữa. Kết quả của giai đoạn 3 là Liên Xô tan rã. Sự sụp đổ nhà nước Xô-viết còn dẫn tới một hậu quả cực kỳ nghiêm trọng đối với nước Nga là làm băng hoại nhận thức của nhân dân Nga về lịch sử Liên Xô, về Cách mạng Tháng Mười. Đây là

thảm họa chưa từng có trong lịch sử hàng ngàn năm của nước Nga. Nỗi bất hạnh lớn nhất của nước Nga không chỉ là lâm vào cuộc khủng hoảng kéo dài sau khi Liên Xô tan rã về kinh tế, chính trị, xã hội, đạo đức mà còn là phải sống theo sự chỉ dẫn từ bên ngoài.

Thiệt hại về kinh tế của nước Nga từ sự tan rã Liên Xô ước tính nhiều gần 2,5 lần thiệt hại mà Liên Xô phải chịu đựng trong Chiến tranh thế giới lần thứ II. Trong đó, 500 xí nghiệp lớn của nước Nga bị đem ra bán đấu giá trung bình mỗi xí nghiệp khoảng 8 triệu USD. Thí dụ, Xí nghiệp chế tạo máy Uralmash có 34 ngàn công nhân đã phải bán đấu giá 3,72 triệu USD. Để so sánh: một xưởng sản xuất bánh mì ở châu Âu có giá 2 triệu USD. Hoặc một xưởng chế biến giò của Thụy Sĩ có giá 3,5 triệu USD. Ước tính, các xí nghiệp của Nga có giá 1 ngàn tỷ USD nhưng chỉ bán đấu giá được với giá 7,2 tỷ USD [3].

6. NƯỚC NGA PHÁT HUY CÁC GIÁ TRỊ CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI TRONG SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ ĐẤT NƯỚC

Chuẩn bị kỷ niệm 100 năm Cách mạng Tháng Mười Nga, Tổng thống Nga V. Putin ký Chỉ thị với các nội dung: yêu cầu giao nhiệm vụ cho Hội lịch sử Nga thành lập Ban tổ chức các hoạt động kỷ niệm 100 năm cuộc cách mạng ở Nga; giao cho Bộ Văn hóa Nga bảo đảm mọi mặt cho hoạt động của Ban tổ chức các hoạt động kỷ niệm 100 năm cuộc cách mạng ở Nga; yêu cầu các cơ quan nhà nước Liên bang, các chủ thể liên bang và các cơ quan quyền lực các địa phương, các tổ chức xã hội, khoa học và giáo dục tham gia các hoạt động kỷ niệm 100 năm cuộc cách mạng ở Nga [20].

Ngày 15/5/2017, nhân 100 năm Cách mạng Tháng Mười Nga, Hội đồng tổ chức xã hội “Các nhà khoa học định hướng xã hội chủ nghĩa toàn Nga” (RUSO) họp toàn thể thảo luận về cuộc cách mạng vô sản đầu tiên trên thế giới. Tham dự phiên họp có đầy đủ đại diện của RUSO ở các tỉnh, đại diện Đảng Cộng sản Nga, đại diện các đảng theo định hướng xã hội chủ nghĩa đến từ nhiều nước trên thế giới. Phát biểu tại phiên họp toàn thể, Chủ tịch Hội đồng RUSO Ivan Nikitchuk nhấn mạnh chiến thắng của Cách mạng Tháng Mười vĩ đại là chiến công của giai cấp vô sản Nga, đã bẻ gãy ách bóc lột hàng trăm năm giữa con người với con người, mở ra sự nghiệp chung của những người xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô và trên toàn thế giới, những người đã cứu thế giới khỏi ách phát xít và xây dựng nên nhà nước hùng mạnh. Cuộc Cách mạng Tháng Mười cũng là tiếng chuông kêu gọi tất cả các dân tộc bị áp bức đứng lên đấu tranh vì sự giải phóng. Chủ tịch Hội đồng RUSO cũng bày tỏ hy vọng chiến thắng vĩ đại này sẽ động viên được tất cả mọi người dân đi đến những chiến thắng mới [21].

Mở đầu cho loạt hoạt động kỷ niệm 127 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh và 100 năm cuộc Cách mạng Tháng Mười Nga, ngày 18/5/2017, Viện Hồ Chí Minh ở Saint Petersburg, Liên bang Nga, tổ chức hội thảo khoa học “Hồ Chí Minh và 100 năm Cách

mạng Tháng Mười tại Nga”. Tham dự hội thảo là các sinh viên, thạc sĩ của Khoa Phương Đông học trường Đại học Tổng hợp St. Peterburg, các nhà nghiên cứu nước ngoài. Phó giáo sư, tiến sỹ Lê Quốc Lý, Phó Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, dẫn đầu đoàn đại biểu học viện tham dự và đóng góp 05 tham luận cho hội nghị. Phát biểu khai mạc hội thảo, giáo sư Vladimir Kolotov, Viện trưởng Viện Hồ Chí Minh, đã ôn lại cả chặng đường ra đi tìm nước cứu nước, cả cuộc đời hoạt động của Bác Hồ, trong đó thành phố Saint Peterburg là chặng dừng chân đầu tiên của Bác trên quê hương của V.I. Lê-nin. Nước Nga và Cách mạng Tháng Mười đã đưa Hồ Chí Minh đến với chủ nghĩa Mác-Lênin và chọn đây là kim chỉ nam cho cuộc cách mạng giải phóng dân tộc, xây dựng chủ nghĩa xã hội tại Việt Nam [22].

Chỉ thị của Tổng thống Nga V. Putin cũng như các hoạt động kỷ niệm 100 năm cuộc cách mạng ở Nga chứng tỏ, lý tưởng và những giá trị của Cách mạng Tháng Mười vẫn đang được Liên bang Nga - quốc gia kế thừa vị thế của Liên Xô, tiếp tục duy trì và phát huy trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước trong điều kiện mới trên các hướng sau đây:

Một là, phát triển nền kinh tế Nga theo mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội có sự quản lý của nhà nước.

Kế thừa tính chất ưu việt của chế độ xã hội chủ nghĩa từ Cách mạng Tháng Mười Nga, để phát triển kinh tế, nước Nga lựa chọn mô hình tiên tiến nhất và hiện đại nhất. Đó là mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội, sự phát triển kinh tế theo cơ chế thị trường gắn chặt với việc đáp ứng các nhu cầu xã hội của người dân và vì thế chính sách xã hội trở thành yếu tố cấu thành hệ thống kinh tế quốc dân. Mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội của nước Nga hiện nay kế thừa một số nội dung trong chính sách kinh tế mới của V.I. Lê-nin và kinh nghiệm của các nước tư bản phát triển, từ đó lựa chọn những kinh nghiệm tốt nhất để áp dụng vào điều kiện cụ thể của nước Nga nhằm mục đích nâng cao mức sống và chất lượng cuộc sống của người dân.

Điều kiện quan trọng nhất để phát triển mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội ở Nga là duy trì sự cân bằng giữa hiệu quả của kinh tế thị trường với việc bảo đảm công bằng xã hội, trong đó kết hợp hài hòa và tốt nhất giữa lợi ích của nhà nước và của từng thành viên xã hội. Những nội dung cơ bản về phát triển mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội ở Nga đã được đề ra trong các văn kiện “Chiến lược dài hạn phát triển kinh tế-xã hội của Liên bang Nga tới năm 2020”, “Chiến lược an ninh quốc gia của Liên bang Nga đến năm 2020” và “Chương trình mục tiêu liên bang nhằm khắc phục sự khác biệt trong phát triển kinh tế-xã hội giữa các vùng và khu vực của Liên bang Nga trong những năm 2002-2010 và tới năm 2015”.

Mô hình này có mấy đặc điểm đáng chú ý: (1) dựa trên cơ sở hiện đại hóa các lĩnh vực kinh tế truyền thống như dầu khí, nông nghiệp, giao thông vận tải, ưu tiên phát triển công nghệ cao; (2) biến quá trình đổi mới công nghệ thành yếu tố tăng trưởng kinh tế trong tất cả các lĩnh vực kinh tế, nâng cao năng suất lao động trong các lĩnh vực quyết định khả năng cạnh tranh và giảm chi phí năng lượng; gia tăng đáng kể số lượng các xí nghiệp công nghiệp đổi mới công nghệ; (3) hình thành nền kinh tế tri thức và công nghệ cao đóng vai trò dẫn đầu trong nền kinh tế vào năm 2020 và chiếm 17-20% GDP; (4) tạo cơ sở kinh tế vững chắc để thực hiện chính sách xã hội hướng tới mục đích không ngừng cải thiện và nâng cao chất lượng cuộc sống cho người dân [23-26].

Hai là, phát huy giá trị ưu việt không thể phủ nhận do Cách mạng Tháng Mười đem lại để xây dựng chính sách xã hội hướng tới người dân.

Quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện thực ở Liên Xô đã đem lại cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc thực sự cho mọi tầng lớp nhân dân lao động. Trên cơ sở chính quyền của nhân dân, người lao động đã có được những đảm bảo về mặt xã hội mà không một nhà nước tư sản đương thời nào có thể đạt tới. Ngày nay, lịch sử đã chứng tỏ rằng, những vấn đề cơ bản của nhân quyền mang tính nhân văn cao cả, như bảo đảm đời sống, chăm sóc sức khỏe, đáp ứng nhu cầu nhà ở, giáo dục, công ăn việc làm, giảm thiểu tệ nạn xã hội,... là những lĩnh vực mà nhiều nước phương Tây chưa thể so sánh được với Liên Xô.

Những giá trị đó của Cách mạng Tháng Mười đã được Chính phủ Nga phát huy và hiện thực hóa trong chính sách xã hội, trong đó nhà nước đã xây dựng hệ thống tiêu chuẩn pháp lý và các thể chế nhằm hạn chế và thu hẹp sự chênh lệch thu nhập giữa các tầng lớp dân cư; chăm lo đời sống của các đối tượng dễ bị tổn thương như các cựu chiến binh, những người nghỉ hưu, các gia đình đang nuôi dạy con nhỏ; ngăn chặn nguy cơ các cơ quan nhà nước lạm dụng quyền lực để tranh giành lợi ích kinh tế; có chính sách ổn định đời sống của người dân trong điều kiện xảy ra khủng hoảng hoặc suy thoái kinh tế; xóa bỏ sự chênh lệch về thu nhập của các tầng lớp dân cư trong điều kiện kinh tế thị trường thông qua cơ chế thuế, trợ cấp giáo dục và nhà ở cho các gia đình khó khăn và đông con; trợ giúp các xí nghiệp vừa và nhỏ để họ có thể cạnh tranh với các xí nghiệp lớn có nhiều vốn; phát triển chế độ bảo hiểm xã hội bền vững; không ngừng tăng mức thu nhập tối thiểu của người lao động; nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân trên cơ sở đáp ứng các nhu cầu tối thiểu cần thiết.

Nhà nước Nga đặc biệt quan tâm tới nhiệm vụ nâng cao hiệu lực và hiệu quả của các tiêu chuẩn pháp lý và các thể chế này trong quá trình thực hiện các chương trình kinh tế-xã hội. Chính sách xã hội của Nga được thực hiện thông qua các dự án quốc gia trong lĩnh vực giáo dục, y tế, xây dựng nhà ở, phát triển nông nghiệp, đẩy nhanh quá trình hiện

đại hóa các lĩnh vực này nhằm đạt được sự tăng trưởng kinh tế ổn định và tạo cơ sở để tiếp tục tái cơ cấu và hoàn thiện các thể chế trên phạm vi quốc gia [27,28].

Ba là, phát huy giá trị của Cách mạng Tháng Mười, Liên bang Nga chủ trương xây dựng trật tự thế giới mới, trong đó tất cả các quốc gia dù mạnh hay yếu, giàu hay nghèo, lớn hay nhỏ, đều được tôn trọng và có tiếng nói được lắng nghe khi giải quyết các vấn đề nghị sự toàn cầu.

Ngay sau khi Cách mạng Tháng Mười Nga thành công, chính quyền Xô-viết ra đời, tuyên bố quyền bình đẳng và tôn trọng quyền dân tộc tự quyết. Xét trên phạm vi thế giới, Cách mạng Tháng Mười Nga thành công đã mở ra tiền đề và khả năng giải quyết các vấn đề dân tộc, tạo điều kiện giải phóng các dân tộc bị áp bức, các nước thuộc địa và nửa thuộc địa khỏi ách thống trị của chủ nghĩa đế quốc. Do đó đã mở ra kỷ nguyên giải phóng các dân tộc ở phương Đông và phương Tây. Phát huy giá trị đó của Cách mạng Tháng Mười Nga, ngày nay, nước Nga đang đi đầu trong cuộc đấu tranh nhằm xây dựng một trật tự thế giới mới công bằng đối với tất cả các quốc gia, không chấp nhận trật tự thế giới đơn cực do một siêu cường duy nhất là Mỹ áp đặt ý chí chính trị cho tất cả các quốc gia khác. Chủ trương này đã được Tổng thống Nga V. Putin lần đầu tiên đề xuất tại Hội nghị an ninh quốc tế Munich năm 2007 và nhiều diễn đàn quốc tế khác [29].

Bốn là, Liên bang Nga đang đi đầu trong cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa khủng bố - hiểm họa chung đối với toàn thế giới.

Phát huy truyền thống của Liên Xô - nhà nước xã hội chủ nghĩa đầu tiên hình thành từ Cách mạng Tháng Mười Nga đã từng đi đầu trong cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa phát xít và chủ nghĩa quân phiệt trong thế kỷ XX, ngày nay nước Nga cũng đang đi đầu trong cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa khủng bố trên cơ sở tuân thủ Hiến chương LHQ và Nghị quyết của Hội đồng bảo an LHQ về chống khủng bố. Hiện nay trên thế giới hình thành một số liên minh chống khủng bố, nhưng trong đó chỉ có liên minh do Nga dẫn đầu tuân thủ đầy đủ các tiêu chuẩn pháp lý quốc tế, nghĩa là dựa trên cơ sở Nghị quyết của Hội đồng bảo an LHQ về chống khủng bố và nhận được yêu cầu chính thức của Chính phủ Syria tiến hành chiến dịch quân sự chống khủng bố trên lãnh thổ của quốc gia này. Đồng thời, Tổng thống Nga V. Putin còn kêu gọi cộng đồng quốc tế cần xây dựng liên minh chống khủng bố dưới ngọn cờ của LHQ[28].

Năm là, Liên bang Nga đang đi đầu trong cuộc đấu tranh chống lại các âm mưu và thủ đoạn của các thế lực thù địch xuyên tạc giá trị của Cách mạng Tháng Mười Nga.

Sau Chiến tranh thế giới lần thứ II, Mỹ đứng đầu các nước phương Tây tiến hành cuộc Chiến tranh thế giới lần thứ III dưới hình thái chiến tranh thông tin-tư tưởng-tâm lý nhằm làm tan rã Liên Xô. Một trong những nội dung then chốt và quan trọng nhất trong

cuộc chiến tranh thông tin-tư tưởng-tâm lý này là xuyên tạc ý nghĩa và giá trị của Cách mạng Tháng Mười Nga cũng như bản chất của chế độ xã hội chủ nghĩa. Thậm chí Yakovlev, Bí thư Ban chấp hành trung ương Đảng Cộng sản Liên Xô, một trong những kẻ phản bội trong tập đoàn chính trị phản động Gorbachev, còn tuyên bố rằng Cách mạng Tháng Mười Nga là “sai lầm của lịch sử”.

Hiện nay, các thế lực thù địch trên thế giới đang ráo riết tiếp tục tiến hành chiến tranh thông tin-tư tưởng nhằm xuyên tạc ý nghĩa và giá trị của Cách mạng Tháng Mười Nga trên hai hướng. Một là tiếp tục tuyên truyền về cái gọi là “sai lầm lịch sử” của Cách mạng Tháng Mười Nga, bác bỏ học thuyết cách mạng của chủ nghĩa Mác-Lênin. Hướng thứ hai là tuyên truyền xuyên tạc về vai trò lịch sử toàn thế giới của Liên Xô - sản phẩm ra đời từ Cách mạng Tháng Mười và là quốc gia được nước Nga kế thừa vị thế. Thậm chí, các thế lực thù địch còn biến Liên Xô là quốc gia đã từng đóng vai trò quyết định trong cuộc chiến tranh đánh bại chủ nghĩa phát xít thành “quốc gia xâm lược” các nước châu Âu trong Chiến tranh thế giới lần thứ II. Bằng cách phủ nhận giá trị, ý nghĩa của Cách mạng Tháng Mười Nga và xuyên tạc vai trò của Liên Xô, các thế lực thù địch đang thực hiện chủ trương làm tan rã nước Nga - cản trở lớn nhất đối với tham vọng bá chủ thế giới của các tập đoàn tài phiệt Mỹ [29,30].

7. Ý NGHĨA CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGA ĐỐI VỚI THỰC TIỄN CÁCH MẠNG VIỆT NAM

Về ý nghĩa của Cách mạng Tháng Mười Nga, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: “Giống như Mặt Trời chói lọi, Cách mạng Tháng Mười chiếu sáng khắp năm châu, thức tỉnh hàng triệu người bị áp bức, bóc lột trên Trái Đất. Trong lịch sử loài người chưa từng có cuộc cách mạng nào có ý nghĩa to lớn và sâu xa như thế” [39]. Cách mạng Tháng Mười Nga thắng lợi đã mở đường cho chủ nghĩa Mác-Lê-nin lan tỏa tới tất cả các quốc gia, dân tộc trên thế giới, soi sáng con đường đấu tranh cho nhiều nước ở châu Á, châu Phi và Mỹ Latinh xóa bỏ ách thống trị của chủ nghĩa thực dân, đế quốc, phá vỡ từng mảng lớn hệ thống thuộc địa của chúng và giành được tự do, độc lập, đưa nhân dân lên địa vị làm chủ xã hội.

Chủ tịch Hồ Chí Minh là người đã tìm ra con đường cứu nước, giải phóng dân tộc Việt Nam từ những tư tưởng trong bản Luận cương của V.I. Lê-nin “Về vấn đề dân tộc và dân tộc thuộc địa”. Trên cơ sở bản Luận cương của V.I. Lê-nin, năm 1927 trong tác phẩm “Đường Kách mệnh”, Người nêu rõ: “Chỉ có đi theo con đường Cách mạng Tháng Mười - con đường duy nhất đúng đắn, Cách mạng Việt Nam mới giành được độc lập, tự do thực sự” [31].

Từ tác phẩm “Đường Kách mệnh”, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đào tạo các chiến sỹ cách mạng Việt Nam, tạo cơ sở để thành lập Đảng Cộng sản Đông Dương, tiền thân của Đảng Cộng sản Việt Nam vào ngày 3/2/1930. Với đường lối đúng đắn, Đảng Cộng sản Việt Nam đã lãnh đạo cả dân tộc Việt Nam đứng lên tiến hành thành công Cách mạng Tháng Tám năm 1945, giải phóng dân tộc khỏi ách thống trị của chế độ phát xít, thực dân, phong kiến và tay sai gần 100 năm, lập nên nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa vào ngày 2/9/1945 (nay là Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam), giành thắng lợi trong hai cuộc kháng chiến vĩ đại chống thực dân Pháp năm 1954 và đế quốc Mỹ xâm lược năm 1975.

Mỗi khi nói tới ảnh hưởng và tác động của Cách mạng Tháng Mười Nga tới thực tiễn cách mạng Việt Nam, không thể không kể đến Chiến thắng vĩ đại của Hồng quân Liên Xô trong cuộc chiến đánh bại đội quân Quan Đông, buộc Chính phủ quân phiệt Nhật Bản đầu hàng vô điều kiện vào ngày 15/8/1945, tạo tiền đề rất quan trọng cho nhân dân Việt Nam tiến hành cuộc Tổng khởi nghĩa, đứng lên giành chính quyền vào ngày 19/8/1945. Vì thế, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định, Việt Nam giành độc lập từ tay quân phiệt Nhật, chứ không phải từ tay thực dân Pháp, trong đó có công lao to lớn của Hồng quân Liên Xô [32].

Tháng 3/1950, Chủ tịch Hồ Chí Minh thực hiện chuyến thăm bí mật tới Liên Xô. Trong chuyến thăm này, Chính phủ Liên Xô đã cam kết giúp đỡ toàn diện cho Việt Nam, trong đó có viện trợ nhiều loại vũ khí trang bị chủ chốt. Chính những vũ khí trang bị do Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa khác viện trợ đã góp phần rất quan trọng vào thắng lợi của cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, làm nên chiến thắng Điện Biên Phủ lừng lẫy địa cầu.

Sau kháng chiến chống thực dân Pháp, Liên Xô vừa giúp Việt Nam xây dựng nhiều công trình công nghiệp quân sự và dân dụng, vừa nhận đào tạo cho Việt Nam hàng ngàn chuyên gia và công nhân thuộc nhiều lĩnh vực chính trị, kinh tế-xã hội và văn hoá. Đặc biệt, Liên Xô đã giúp đào tạo cho Việt Nam hàng ngàn sỹ quan và chuyên gia kỹ thuật, đồng thời đưa cổ vũ quân sự sang giúp Việt Nam xây dựng quân đội theo hướng cách mạng, chính quy, tinh nhuệ và hiện đại. Đồng thời, Liên Xô còn viện trợ cho Việt Nam các loại vũ khí hiện đại thời bấy giờ như máy bay, pháo và tên lửa phòng không, xe tăng, tàu chiến mà ngành công nghiệp của ta chưa thể sản xuất được. Cơ sở vật chất-kỹ thuật và nguồn nhân lực do Liên Xô giúp ta xây dựng là một trong những yếu tố cực kỳ quan trọng tạo nên sức mạnh tổng hợp của cuộc chiến tranh nhân dân Việt Nam trong cuộc đối đầu thắng lợi với cuộc chiến tranh xâm lược của đế quốc Mỹ trên cả hai miền Nam và Bắc nước ta.

Sau khi Việt Nam thống nhất đất nước vào năm 1975, mối quan hệ kinh tế giữa Việt Nam và Liên Xô đã chuyển thành hợp tác cùng có lợi, nhưng với tinh thần hữu nghị, Liên Xô vẫn tiếp tục cung cấp cho Việt Nam các khoản viện trợ kinh tế lớn cho đến giữa những năm 1980. Trong giai đoạn từ năm 1978 đến giữa những năm 1980, hàng năm Liên Xô cung cấp các khoản viện trợ từ 700 triệu đến 1 tỷ USD, bao gồm các khoản cho vay, tín dụng thương mại, đào tạo kỹ thuật, các dự án hỗ trợ và được trợ giá [33].

Trong điều kiện còn gặp rất nhiều khó khăn về kinh tế do chưa thoát khỏi cuộc khủng hoảng sau khi Liên Xô tan rã, kể từ năm 2000 Tổng thống Nga V.Putin đã quyết định xóa nợ cho nhiều quốc gia, tổng cộng, từ năm 2000, Nga xóa nợ cho các nước đối tác với tổng giá trị hơn 140 tỷ USD, trong đó có Việt Nam[34].

Vào cuối năm 1991, Liên bang Xô-viết bị giải thể, nước Nga với tư cách là quốc gia được kế thừa Liên Xô, trong đó, có quan hệ với Việt Nam. Tháng 6/1994, trong chuyến thăm chính thức Liên bang Nga của Thủ tướng nước ta Võ Văn Kiệt, hai nước ký Hiệp ước về những nguyên tắc cơ bản trong quan hệ song phương giữa Việt Nam và Liên bang Nga. Từ ngày 28/2 đến ngày 2/3/2001, Tổng thống Liên bang Nga V. Putin thăm chính thức Việt Nam. Trong chuyến thăm này, hai nước đã ký kết nhiều văn kiện hợp tác quan trọng, trong đó có Tuyên bố chung về quan hệ đối tác chiến lược giữa Việt Nam và Liên bang Nga.

Đối với Việt Nam, quan hệ với Nga được coi là một mối quan hệ đặc biệt quan trọng. Trong chuyến thăm Nga vào tháng 10/2008, Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết khẳng định: “Chính phủ và nhân dân Việt Nam rất coi trọng việc phát triển quan hệ hữu nghị và hợp tác truyền thống với nước Nga, coi Nga là người bạn thủy chung, đối tác tin cậy của Việt Nam. Việt Nam coi quan hệ đối tác chiến lược và hợp tác toàn diện với Liên bang Nga là ưu tiên hàng đầu trong chính sách đối ngoại của mình. Việt Nam mong muốn Nga phát triển vững mạnh, giữ vai trò là một trong những cường quốc hàng đầu, đóng góp to lớn cho hòa bình, ổn định, hợp tác và phát triển trên thế giới”. Trong chuyến thăm Việt Nam năm 2010, Tổng thống Nga D. Medvedev khẳng định: “Nga chủ trương phát triển quan hệ đối tác chiến lược với Việt Nam, coi trọng vị trí của Việt Nam trong chiến lược châu Á-Thái Bình Dương theo học thuyết đối ngoại mới của Nga”.

Trong bối cảnh châu Á-Thái Bình Dương nói chung và Đông Nam Á nói riêng đang là tâm điểm chú ý đặc biệt của nhiều nước trong và ngoài khu vực, nước Nga với vai trò là một nước lớn và có các mối quan hệ truyền thống với các nước trong khu vực, đang có sự điều chỉnh chính sách đối ngoại, trong đó Việt Nam là một điểm nhấn có tầm quan trọng chiến lược. Trong Sắc lệnh về chính sách đối ngoại trong nhiệm kỳ mới, Tổng thống Nga V. Putin đã xếp Việt Nam vào nhóm đối tác quan trọng ở châu Á-Thái Bình Dương.

Nhận thức sâu sắc những nguyên nhân và bài học kinh nghiệm từ sự kiện Liên Xô sụp đổ và hệ thống xã hội chủ nghĩa tan rã, Đảng ta đã kiên quyết khắc phục những sai lầm, thiếu sót trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, đã khởi xướng công cuộc đổi mới toàn diện, đồng bộ đất nước từ Đại hội Đảng lần thứ VI (1986) theo nguyên tắc chỉ đạo là: đổi mới phải dựa trên nền tảng của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, vì độc lập dân tộc, vì chủ nghĩa xã hội. Trong bất kỳ điều kiện, hoàn cảnh nào cũng không dao động, bi quan, đổi hướng, thay đổi mục tiêu, con đường đã chọn. Đó vừa là tư tưởng, tình cảm, vừa là sự lựa chọn cách thức, bước đi phù hợp với điều kiện cụ thể của nước ta, dưới sự lãnh đạo của Đảng để từng bước hiện thực hóa con đường mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lựa chọn - con đường từ Cách mạng Tháng Mười Nga. Những thành tựu to lớn và có ý nghĩa lịch sử của công cuộc đổi mới ở Việt Nam đã góp phần quan trọng khẳng định, những giá trị về tư tưởng và lý tưởng của cách mạng Tháng Mười vẫn còn nguyên giá trị trong suốt thời kỳ quá độ tiến lên chủ nghĩa xã hội.

Những thành tựu này đã được Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng khẳng định: “Đất nước ra khỏi khủng hoảng kinh tế-xã hội và tình trạng kém phát triển, trở thành nước đang phát triển có thu nhập trung bình, đang đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Kinh tế tăng trưởng khá, nền kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa từng bước đầu hình thành và phát triển. Chính trị - xã hội ổn định; quốc phòng an ninh được tăng cường. Văn hóa xã hội có bước phát triển; bộ mặt đất nước và đời sống nhân dân có nhiều thay đổi. Dân chủ xã hội chủ nghĩa được phát huy và ngày càng mở rộng. Đại đoàn kết dân tộc ngày càng được củng cố và tăng cường. Công tác xây dựng Đảng, xây dựng Nhà nước pháp quyền và cả hệ thống chính trị được đẩy mạnh. Sức mạnh về mọi mặt của đất nước được nâng lên; kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ độc lập, chủ quyền thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ và chế độ xã hội chủ nghĩa. Quan hệ đối ngoại ngày càng mở rộng, đi vào chiều sâu; vị thế và uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế được nâng cao”. Những thành quả ấy minh chứng cho đường lối đổi mới của Đảng ta là đúng đắn, sáng tạo; con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta là phù hợp với thực tiễn của Việt Nam và xu thế phát triển của lịch sử.

Những năm tới, Việt Nam hội nhập sâu hơn vào nền kinh tế thế giới, trong bối cảnh thế giới, khu vực và trong nước có những thuận lợi, đan xen khó khăn, thách thức đòi hỏi phải phát triển đất nước toàn diện, đồng bộ hơn về chính trị, kinh tế, văn hóa, quốc phòng, an ninh, đối ngoại, trong đó phát triển kinh tế xã hội là trung tâm; xây dựng Đảng là then chốt; xây dựng văn hóa, con người làm nền tảng tinh thần; tăng cường quốc phòng, an ninh là trọng yếu thường xuyên.

Hiện nay, chúng ta đang thực hiện các nhiệm vụ nêu trên, trong bối cảnh bốn nguy cơ mà Đảng ta chỉ ra vẫn tồn tại, có mặt diễn biến phức tạp. Tình trạng suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên và tệ quan liêu, tham nhũng, lãng phí chưa bị đẩy lùi; hiệu lực, hiệu quả trong tổ chức quản lý và điều hành thực hiện nhiệm vụ của hệ thống chính trị còn chưa cao; các phần tử cơ hội chính trị, phản động ra sức chống phá, các thế lực thù địch ráo riết đẩy mạnh thực hiện “diễn biến hòa bình”. Để vượt qua các trở ngại này, một trong những giải pháp mà Đảng ta đặc biệt nhấn mạnh là: Phải quyết tâm rất cao; kiên trì, kiên quyết thực hiện có hiệu Nghị quyết Trung ương 4, khóa XI về *“Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay”*; Nghị quyết Trung ương 4, khóa XII về *“Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ”*, gắn với việc thực hiện Chỉ thị 05 của Bộ Chính trị về *“Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”*. Cùng với đó là thực hiện thắng lợi 03 nghị quyết về kinh tế mà Hội nghị Trung ương 5, khóa XII đã thống nhất ban hành [35].

Như vậy, bằng nhãn quan chính trị sáng suốt, cùng bản lĩnh và kinh nghiệm của 87 năm qua, Đảng ta sẽ tiếp tục phát huy tinh thần bất diệt của Cách mạng Tháng Mười Nga; thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XII của Đảng, đẩy mạnh sự nghiệp đổi mới đất nước, từng bước hiện thực hóa mục tiêu: dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Về luận điểm của V. I. Lê-nin: Cách mạng xã hội chủ nghĩa là một thời đại.
<http://www.tapchicongsan.org.vn/Home/Nghiencuu-Traodoi/2013/20917/Ve-luan-diem-cua-V-I-Lenin-Cach-mang-xa-hoi-chu.aspx>
- [2] Н.А.Бердяев. Истоки и смысл русского коммунизма.
<http://www.vehi.net/berdyaev/istoki/>
- [3] Владимир Лисичкин, Леонид Шелепин. Третья мировая информационнопсихологическая война.
<https://www.ozon.ru/context/detail/id/1369111/>
- [4] Октябрьская революция: главное событие XX века или трагическая ошибка?
https://sceptis.net/library/id_1498.html
- [5] Октябрь 1917го-главное событие или трагедия XX века?
<https://www.svoboda.org/a/25161019.html>
- [6] Всемирно-историческое значение Великой Октябрьской социалистической революции.
<https://sovtime.ru/history/revolution/october>
- [7] Периодическая система мирового капиталистического развития.
<http://www.warandpeace.ru/ru/exclusive/vprint/66601/>
- [8] Мировой кризис. Капитализм стал невыносимым препятствием на пути прогресса.
<https://aftershock.news/?q=node/419671>
- [9] Системный кризис капитализма, деградация человечества. А что ждёт Россию?
<https://topwar.ru/37966-sistemnyy-krizis-kapitalizma-degradaciya-chelovechestva-i-chto-zhdet-rossiyu.html>
- [10] Распад СССР: причины и последствия.
<http://istoria-russia.ru/full.php?article=260>
- [11] Основные причины распада СССР. Факторы распада СССР.
<http://www.historicalweb.ru/toris-900-1.html>
- [12] Системные причины распада СССР.
<http://tomskw.ru/sistemnyie-prichinyi-raspada-sssr.html>
- [13] Причины и последствия распада СССР.
http://knowledge.allbest.ru/history/2c0b65625a2ad78a5d43b89521206d27_0.ht
- [14] Vì sao Liên Xô sụp đổ. Đường lối cải tổ sai lầm và sự phản bội của Gorbachev.

<http://dangcongsan.vn/tu-lieu-van-kien/ho-so-su-kien/phong-trao-cong-san-cong-nhan-quoc-te/books-410120159545046/index-3101201594943465.html>

[15] Развал СССР в 1991 году.

<http://newspolitics.ru/razval-sssr-v-1991-godu.html>

[16] Как американские банкиры развязали Вторую мировую войну.

<http://www.warandpeace.ru/ru/analysis/view/34556/>

[17] The European Union Was Always an American-Led Project, and Now Washington Is in Panic Mode.

http://www.huffingtonpost.com/riley-waggaman/the-european-union-was-al_b_10739324.html

[18] The European Union Was An American Idea.

<http://www.zerohedge.com/news/2016-03-03/european-union-was-american-idea>

[19] Cuộc chiến 10 năm ở Afghanistan: Liên Xô đã lọt vào "cái bẫy" đẫm máu như thế nào?

<http://soha.vn/cuoc-chien-10-nam-o-afghanistan-lien-xo-da-lot-vao-cai-bay-dam-mau-nhu-the-nao-20170127113906143.htm>

[20] Распоряжение Президента Российской Федерации "О подготовке и проведении мероприятий, посвященных 100-летию революции 1917 года в России".

<http://rushistory.org/images/documents/0001201612200017.pdf>

[21] 100 năm Cách mạng tháng Mười Nga: 30 năm đổi mới ở Việt Nam.

<http://www.baomoi.com/100-nam-cach-mang-thang-muoi-nga-30-nam-doi-moi-o-viet-nam/c/22267516.epi>

[22] Hội thảo Hồ Chí Minh và 100 năm Cách mạng Tháng Mười tại Nga.

<http://www.baomoi.com/hoi-thao-ho-chi-minh-va-100-nam-cach-mang-thang-10-tai-nga/c/22327653.epi>

[23] Социально-рыночная модель экономики России.

<http://bibliofond.ru/view.aspx?id=487612>

[24] Социально-рыночная модель экономика в России: вектор развития.

<https://research-journal.org/economical/socialno-orientirovannaya-ekonomika-v-rossii-vektor-razvitiya/>

[25] России на и к социально ориентированной рыночной экономике.

<https://cyberleninka.ru/article/n/rossiya-na-puti-k-sotsialno-orientirovannoy-rynochnoy-ekonomike>

[26] СОЦИАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА: СУЩНОСТЬ, СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ, ПРОБЛЕМЫ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОТДЕЛЬНЫХ СФЕР НА УРОВНЕ РЕГИОНА.

<https://www.fundamentalresearch.ru/ru/article/view?id=40015>

[27] V.Putin. Nước Nga và thế giới đang thay đổi. NXB Chính trị quốc gia. HN.2012.

[28] Выступление Владимира Путина на 70-й сессии Генассамблеи ООН.

<http://kremlin.ru/events/president/news/50385>

[29] Информационные войны. История и современность.

http://otherreferats.allbest.ru/journalism/00160404_0.html

[30] Третья мировая информационнопсихологическая война.

<https://www.ozon.ru/context/detail/id/1369111/>

[31] Tư tưởng giải phóng của Hồ Chí Minh

<http://www.tapchicongsan.org.vn/Home/PrintStory.aspx?distribution=27337&print=true>

[32] Những điểm hẹn lịch sử trong quan hệ Việt Nam-Liên bang Nga.

<http://www.tapchicongsan.org.vn/Home/Binhluan/2012/17187/Nhung-diem-hen-lich-su-trong-quan-he-Viet-Nam-Lien.aspx>

[33] Liên Xô đã giúp Việt Nam cho đến khi “lực kiệt” như thế nào?

<http://infonet.vn/lien-xo-da-giup-viet-nam-cho-den-khi-luc-kiet-nhu-the-nao-post194380.info>

[34] 10 стран, которым Россия списала больше всего долгов.

<https://www.kp.ru/daily/26319.4/3198164/>

[35] "Tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong cán bộ, đảng viên và giải pháp phòng, chống.

<http://www.qdnd.vn/phong-chong-tu-dien-bien-tu-chuyen-hoa/tu-dien-bien-tu-chuyen-hoa-trong-can-bo-dang-vien-va-giai-phap-phong-chong-509949>

[36] Tuyên truyền Kỷ niệm 100 năm Cách mạng Tháng Mười Nga.

<http://www.mt.gov.vn/Dang/tin-tuc/1128/50539/tuyen-truyen-ky-niem-100-nam-cach-mang-thang-muoi-nga.aspx>

[37] Hà Nội chủ trì tổ chức hai lễ kỷ niệm cấp quốc gia.

<http://kinhtedothi.vn/ha-noi-chu-tri-to-chuc-hai-le-ky-niem-cap-quoc-gia-288373.html>

[38] Ý nghĩa lịch sử và giá trị hiện thực của Cách mạng Tháng Mười Nga/ PGS.TS. Nguyễn Viết Thảo//

www.nhandan.com.vn/trinhtri.

[39] Hồ Chí Minh toàn tập, Hà Nội, NXb Chính trị Quốc gia, 2011, T.15, tr.: 387.

[40] Cách mạng tháng Mười vĩ đại: Tài liệu tham khảo nhân dịp Kỷ niệm 70 năm Cách mạng xã hội chủ nghĩa tháng Mười vĩ đại. H.:Thư viện Quân đội, 1987.